

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 96/2024-35

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavných sťažnostiach sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Otom Salokym, Hlavná 94, Prešov, proti uzneseniam Okresného súdu Poprad č. k. KK-8Cb/28/2022-338 z 31. októbra 2023 a č. k. KK-8Cb/28/2022-360 z 21. novembra 2023 takto

r o z h o d o l :

1. Uzneseniami Okresného súdu Poprad č. k. KK-8Cb/28/2022-338 z 31. októbra 2023 a č. k. KK-8Cb/28/2022-360 z 21. novembra 2023 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenia Okresného súdu Poprad č. k. KK-8Cb/28/2022-338 z 31. októbra 2023 a č. k. KK-8Cb/28/2022-360 z 21. novembra 2023 **z r u š u j e**.
3. Vo zvyšných častiach ústavným sťažnostiam **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa dvomi ústavnými sťažnosťami (Rvp 187/2024 a Rvp 188/2024) doručenými ústavnému súdu 22. januára 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi zaručeného čl. 48 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutiami okresného súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Žiada zrušiť napadnuté rozhodnutia, vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov konania.

2. Uznesením č. k. PLs. ÚS 18/2024-6 zo 7. februára 2024 ústavný súd spojil obe ústavné sťažnosti sťažovateľa na spoločné konanie. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 96/2024-13 z 20. februára 2024 ústavné sťažnosti sťažovateľa prijal na ďalšie konanie v častiach namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vo zvyšných častiach ústavné sťažnosti odmietol.

II.

Skutkové východiská

3. Sťažovateľ je právnym zástupcom odporcu v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Krajský súd v Prešove uznesením z 29. júna 2023 o odvolaní odporcu proti uzneseniu súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia rozhodol tak, že napadnuté uznesenie zrušil, konanie zastavil, vec postúpil správnomu orgánu a odporcovi voči navrhovateľovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Okresný súd rozhodol o výške trov konania uznesením vyššej súdnej úradníčky z 22. augusta 2023 tak, že odporcovi priznal nárok na náhradu v sume 1 179,31 eur. Odporca, zastúpený sťažovateľom, podal proti uzneseniu vyššej súdnej úradníčky sťažnosť podľa Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), v ktorej požadoval, aby bola odmena za jeden úkon právnej služby určovaná z hodnoty sporu. Súčasťou sťažnosti bola i námietka zaujatosti zákonného sudcu, ktorú sťažovateľ ako právny zástupca odporcu odôvodnil nerešpektovaním záväzného právneho názoru krajského súdu a tvrdením, že sudca vyvíja nátlak na vyššiu súdnu úradníčku, čím zasahuje do jej právomoci pri rozhodovaní o náhrade trov konania.

5. Napadnutým uznesením z 31. októbra 2023 okresný súd uložil sťažovateľovi ako právnomu zástupcovi odporcu poriadkovú pokutu 500 eur. Dôvody tvrdením sťažovateľa v sťažnosti podanej podľa CSP, podľa ktorého sa vyššia súdna úradníčka pri rozhodovaní riadila pokynmi sudcu a bez jeho schválenia nemohla rozhodnutie o trovách vydať, čím sudca nezákonne zasiahol do právomoci vyššej súdnej úradníčky. Toto ničím nepodložené skutkové tvrdenie je nepravdivé a hrubo urážlivé nielen proti osobe zákonného sudcu, ale i proti zamestnancom okresného súdu a samotnému súdu ako štátnemu orgánu Slovenskej republiky. Hrubo urážlivým podaním sťažovateľ znevážil činnosť a autoritu nielen sudcu, ale aj vyššej súdnej úradníčky a zamestnancov súdu. Sťažovateľ v sťažnosti porušil hneď niekoľko právnych povinností, ktoré mu vyplývajú zo zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a Advokátskeho poriadku Slovenskej advokátskej komory upravujúcich povinnosť advokáta dbať na vážnosť a dôstojnosť advokátskeho stavu, vystupovať voči súdom slušne, korektne a tak, aby nenarúšal svoju nezávislosť ani nezávislosť súdu.

6. Odporca, zastúpený sťažovateľom, podal 14. novembra 2023 sťažnosť na postup okresného súdu, ktorý stále nerozhodol o sťažnosti podanej proti uzneseniu vyššej súdnej úradníčky. Namietal, že konajúci sudca okresného súdu vydal pokyn súdnej tajomníčke aj vyššej súdnej úradníčke, aby nerobili žiadne úkony, pretože mal informáciu, že ústavný súd bude rozhodovať o ústavnej sťažnosti podanej proti uzneseniu krajského súdu z 29. júna 2023. Okresný súd mal podľa sťažovateľa postúpiť vec Okresnému súdu Prešov ako kauzálnu príslušnému na rozhodnutie.

Odporca tiež uviedol, že postup konajúceho sudcu bude riešiť sťažnosťou adresovanou Súdnej rade Slovenskej republiky i trestným oznámením.

7. Okresný súd napadnutým uznesením z 21. novembra 2023 uložil sťažovateľovi poriadkovú pokutu 1 500 eur. Dôvodil, že sťažnosť na postup súdu obsahuje nepodložené skutkové tvrdenie, ktoré je nepravdivé a hrubo urážlivé nielen proti osobe zákonného sudcu, ale i proti zamestnancom okresného súdu a samotnému okresnému súdu. Poriadkovú pokutu bolo potrebné uložiť z dôvodu zabezpečenia riadneho a nerušeného chodu súdneho konania a s ohľadom na skutočnosť, že sťažovateľ hrubo urážlivým podaním znevážil činnosť a autoritu nielen sudcu, ale i zamestnancov okresného súdu. Okresný súd znovu odkázal na povinnosti sťažovateľa ako advokáta.

III.

Argumentácia sťažovateľa

8. Sťažovateľ hodnotí uložené poriadkové pokuty ako šikanózne a neprimerane prísne, keď sporné podania neboli žiadnym spôsobom urážlivé. Sťažovateľovi taktiež nie je zrejmé, prečo mu okresný súd uložil poriadkové pokuty ako právnemu zástupcovi odporcu, keď v konaní len prezentoval vôľu a plnil pokyny svojho klienta (odporcu).

IV.

Vyjadrenie okresného súdu, replika sťažovateľa a vyjadrenie zúčastnenej osoby

IV.1. Vyjadrenie okresného súdu:

9. Okresný súd zopakoval rozhodujúce skutkové okolnosti prípadu, zdôrazňujúc požiadavku profesionality advokáta, a vyhodnotil, že vyjadrenia obsiahnuté v kritických podaniach, ktoré sťažovateľ ako právny zástupca odporcu v konaní adresoval okresnému súdu, majú hrubo urážlivú povahu. Ide o vyjadrenia lživé a ničím nepodložené. Sú hrubo urážlivé proti zákonnému sudcovi, aj proti zamestnancom okresného súdu. Badateľ v nich opakovanú verbalizáciu možného spáchania protiprávneho konania, čo objektívne pôsobí hrubo urážlivo. Keďže sťažovateľ urobil hrubo urážlivé podania v čase prebiehajúceho konania o sťažnostiach podaných podľa CSP, sťažil tým postup predmetného konania. Obe napadnuté uznesenia obsahujú dostatočné odôvodnenie. K námietke nedostatku pasívnej vecnej legitímácie sťažovateľa okresný súd odkázal na § 102 ods. 1 CSP, ktorý umožňuje uložiť poriadkovú pokutu tomu, kto reálne sťažuje postup súdu. Ústavná sťažnosť smerujúca proti uzneseniu okresného súdu z 31. októbra 2023 je navyše podľa okresného súdu oneskorená, pretože predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť 20. novembra 2023 a ústavná sťažnosť bola podaná 22. januára 2024.

IV.2. Replika sťažovateľa:

10. Sťažovateľ zotrváva na podanej ústavnej sťažnosti. Tvrdí, že okresný súd zavádza ústavný súd, keď uvádza, že sťažnosť na postup okresného súdu bola podaná až 14. novembra 2023, hoci o sťažnostiach proti uzneseniu o trovách konania bolo rozhodnuté už 9. novembra 2023. Podľa sťažovateľa elektronický súdny spis, ktorý sťažovateľ monitoroval na dennej báze, neobsahoval 14. novembra 2023 žiadne uznesenie z 9. novembra 2023. Okresný súd preto podľa sťažovateľa vydal uznesenie o sťažnostiach proti uzneseniu o trovách konania až v reakcii na sťažnosť na prieťahy v konaní zo 14. novembra 2023, avšak so spätným dátumom. To má vyplývať zo skutočnosti, že dokument „*Uznesenie_sťažnosť zamietla a mení uznesenie _podpísané osobne*“ bol vytvorený a do elektronického súdneho spisu pridaný až 21. novembra 2023. Sťažovateľ je

presvedčený o včasnosti podania ústavných sťažností a zotrváva na názore, že poriadkové pokuty mu neboli uložené ako spoločníkovi, ale ako právnomu zástupcovi žalovanej spoločnosti.

V.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

11. Na prvom mieste ústavný súd považuje za potrebné reagovať na vyjadrenie okresného súdu o oneskorenosti ústavnej sťažnosti smerujúcej proti jeho uzneseniu z 31. októbra 2023. Samotný okresný súd skutkovo uviedol, že uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 20. novembra 2023. Pri dvojmesačnej lehote podľa § 124 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorá plynie od právoplatnosti napadnutého uznesenia, teda od 20. novembra 2023 (§ 238 ods. 2 CSP), je zrejmé, že posledným dňom lehoty na podanie ústavnej sťažnosti bol 20. január 2024. Ide o deň, ktorý pripadol na sobotu, preto v zmysle § 121 ods. 4 CSP v spojení s § 62 zákona o ústavnom súde posledný deň lehoty pripadol na najbližší pracovný deň, ktorým bol pondelok 22. januára 2024. Ústavná sťažnosť je preto podaná včas.

12. Rozhodnutie o uložení poriadkovej pokuty je v zásade spôsobilé neprípustným spôsobom zasiahnuť do základných práv a slobôd účastníkov konania, a preto takéto rozhodnutie podlieha súdnemu prieskumu z hľadiska rešpektovania zásad spravodlivého procesu vo všetkých jeho aspektoch (I. ÚS 41/2015, IV. ÚS 562/2018). Z uvedeného dôvodu sú na rozhodovanie súdov o uložení pokút primerane kladené požiadavky, ktoré sú vyvoditeľné zo základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

13. Úlohou ústavného súdu nie je prehodnocovať správnosť poriadkového opatrenia všeobecného súdu, a to ani v prípade, ak by s takým rozhodnutím nesúhlasil. Opodstatnenosť ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ktoré môžu mať za následok porušenie ústavou garantovaných základných práv a slobôd, alebo tiež v prípadoch absencie primeraného zdôvodnenia tohto rozhodnutia všeobecným súdom (III. ÚS 152/2017). Z ústavného hľadiska musí byť poriadková pokuta uložená v súlade so zákonom, spočívať v relevantných a dostatočných dôvodoch a pri jej uložení sa musí súčasne zachovať primerane vyvážený vzťah medzi použitými prostriedkami (vrátane výšky pokuty) a sledovaným cieľom (III. ÚS 346/2018, II. ÚS 547/2023).

14. Sťažovateľ v ústavných sťažnostiach spochybnil urážlivosť svojich podaní, ktoré okresnému súdu slúžili za základ napadnutých uznesení, a zároveň namietol šikanózný a neprimerane prísny charakter uložených poriadkových opatrení. Popísané dôvody zameriavajú prieskumnú pozornosť ústavného súdu na jednu z požiadaviek ústavnej udržateľnosti rozhodnutia o uložení poriadkovej pokuty, ktorou je primeranosť, a to nielen na úrovni výšky pokuty, ale aj v rovine výkladu a uplatnenia (čl. 152 ods. 4 ústavy) zákonných noriem ustanovujúcich podmienky jej uloženia. Prirodzene, ústavný súd nestráca zo zreteľa, že nemôže ísť o prísny test proporcionality, a to práve s ohľadom na značnú mieru autonómie konajúceho všeobecného súdu.

15. Podstata skutkových podstat slúžiacich podľa § 102 ods. 1 CSP ako základ pre uloženie poriadkovej pokuty zásadne spočíva v sťažovaní postupu konajúceho súdu (rôzne formy

nedôvodnej a neospravedlnej pasivity sporovej strany). Výnimkou je posledná skutková podstata založená na hrubo urážlivom podaní, ktorého sa podľa okresného súdu dopustil práve sťažovateľ. Hoci aj pri nej vyžaduje návetie predmetného ustanovenia sťaženie postupu súdu, je zjavné, že povaha tohto protiprávneho konania stavia podmienku sťaženia postupu súdu do podstatne marginálnejšej polohy v porovnaní s ostatnými zakázanými druhmi správania popísanými v § 102 ods. 1 CSP. Inak možno na § 102 ods. 1 písm. e) CSP nazerať aj tak, že v ňom zahrnutá podmienka sťaženia postupu súdu nespočíva v časovom spomalení prebiehajúceho súdneho konania, ale je daná skôr komplikáciou postupu súdu spočívajúcou v nedovolenom znižovaní autority súdu. Posudzovaný prípad teda orientuje pozornosť na osobitnú rovinu sťažovateľovej slobody prejavu pri realizácii obrany svojho klienta, ktorá stojí v kolízii s autoritou súdu a v širšom rozmere aj s autoritou súdnej moci.

16. Sťažovateľ kritizoval postup sudcu okresného súdu v konaní súvislým prejavom. Ten sa opieral o skutkový predpoklad spočívajúci v údajnom pokyne adresovanom súdnej tajomníčke aj vyššej súdnej úradníčke, ktorým im zakázal rozhodnúť vo veci náhrady trov konania a realizovať ďalšie procesné úkony bez jeho schválenia. Z vyžiadaného súdneho spisu žiadne pokyny adresované konajúcim sudcom vyššej súdnej úradníčke nevyplývajú. Na účel preukázania existencie pokynov sťažovateľ žiadne dôkazy nepredložil ani nenavrhol. Skutkový základ tvrdení obsiahnutých v sporných podaniach teda nesvedčí v prospech sťažovateľa.

17. Rovnako v neprospech sťažovateľa je jeho postavenie advokáta, od ktorého možno legitímne očakávať, aby prispieval k hladkému chodu justície a zachovával dôveru verejnosti v justíciu [rozsudok veľkého senátu Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Kyprianou proti Cypru z 15. 12. 2005, sťažnosť č. 73797/01, bod 173]. Už v tejto súvislosti však ústavný súd upozorňuje, že prejav advokátov požíva väčšiu ochranu v súdnej sieni, kde nie je v hre len sloboda prejavu, ale aj práva osoby, ktorú zastupujú (rozhodnutie Európskej komisie vo veci Meister proti Nemecku z 10. 4. 1997, sťažnosť č. 30549/96, alebo rozsudok ESLP vo veci Nikula proti Fínsku z 21. 3. 2002, sťažnosť č. 31611/96, bod 50).

18. V prospech sťažovateľa svedčí fakt, že obsah jeho kritiky proti konajúcemu sudcovi nebol osobný, ale vecný. Kritika súdneho rozhodnutia požíva zvýšenú ochranu (rozsudok ESLP vo veci Kobenter a Standard Verlags Gmbh proti Rakúsku z 2. 11. 2006, sťažnosť č. 60899/00, bod 29). V tejto súvislosti je potrebné rozlišovať medzi zásahom do profesnej sféry sudcu a zásahom do jeho súkromnej sféry (napr. nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 23/05 zo 17. 7. 2007, body 39, 50 až 54). Relevantný obsah sťažovateľových podaní nenasvedčuje, že by zahŕňal zásah do súkromnej sféry sudcu. Naopak, išlo jednoznačne o zásah týkajúci sa profesnej stránky sudcovej osobnosti, keďže sťažovateľova námietka smerovala výlučne proti postupu sudcu v súdnom konaní.

19. Sťažovateľovi je na prospech aj kriteriálne východisko, podľa ktorého prejav v súdnej sieni požíva zvýšenú ochranu. To isté platí o neverejnom písomnom prejave (rozsudok ESLP vo veci Bezmyanny proti Rusku z 8. 4. 2010, sťažnosť č. 10941/03, body 37, 39 a 42) vrátane kritických vyjadrení v podaniach adresovaných súdu (rozsudok ESLP vo veci Veraart proti Holandsku z 30. 11. 2006, sťažnosť č. 10807/04, bod 53; či rozsudok ESLP vo veci Alfantakis proti Grécku z 11. 2. 2010, sťažnosť č. 49330/07, bod 33). V sťažovateľovej veci šlo o prejav v masovokomunikačných prostriedkoch, čo zoslabuje ústavnú udržateľnosť kvalifikácie jeho vyjadrení ako hrubo urážlivého prejavu.

20. Pokiaľ ide o samotnú formu prejavu, prezentované stanoviská by zásadne nemali vybočiť z medzí v demokratickej spoločnosti všeobecne uznávaných pravidiel slušnosti. V opačnom prípade strácajú charakter korektného úsudku a mohli by sa ocitnúť mimo medzí ústavnej ochrany (nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2051/14 z 3. 2. 2015, bod 28). Sféru uznávaných pravidiel slušnosti opúšťajú hlavne vulgárne, pejoratívne či iné podobné výrazy, ktoré by samy osebe znevažovali kritizovanú osobu. V tejto súvislosti však v sťažovateľovom prípade nešlo o ústny prejav, pri ktorom je potrebné brať ohľad na jeho bezprostrednosť a možnú impulzivnosť. Zvýšenú toleranciu nepožíva písomná forma sťažovateľových podaní.

21. Napokon ústavný súd z vyžiadaného spisu zisťoval, či okresný súd počas konania usiloval najprv miernejšími prostriedkami sťažovateľa upozorniť na nutnosť slušného správania a vyjadrovania, keďže uloženie poriadkovej pokuty je krajným opatrením a možno ho uložiť len, ak miernejšie prostriedky (dohováranie, upozornenie) neboli spôsobilé zjednať nápravu. Zdržanlivosť súdu pri ukladaní poriadkových pokút je totiž zvýraznená tým, že CSP na rozdiel od Občianskeho súdneho poriadku nepripúšťa odvolanie proti rozhodnutiu o uložení poriadkovej pokuty a neobsahuje ani ustanovenie o možnosti dodatočného odpustenia uloženej poriadkovej pokuty v prípade, ak to odôvodňuje neskoršie správanie osoby, ktorej bola uložená, resp. ak po jej uložení nastali dôvody hodné osobitného zreteľa (porovnaj Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, bod 102). Z vyžiadaného súdneho spisu však žiadne preventívne opatrenia zo strany okresného súdu nie sú identifikovateľné.

22. Ústavný súd uzatvára, že v posudzovanej veci boli uloženia poriadkových pokút s ohľadom na povahu písomného prejavu sťažovateľa neprimerane prísne. Iba kvôli lepšej zrozumiteľnosti ústavný súd odkazuje na prípad, v ktorom Ústavný súd Českej republiky (I. ÚS 750/15, nález z 19. januára 2016) záver všeobecného súdu o hrubo urážlivej povahe podania zástupcu účastníka konania z hľadiska primeranosti aproboval. Išlo o konanie o výchove maloletých detí, v ktorom tamojší sťažovateľ ako zástupca otca namietal zaujatosť konajúcej sudkyne a poriadková pokuta mu bola uložená za to, že v odôvodnení námietky dvakrát rozvedenú konajúcu sudkyňu obvinil z toho, že sa mstí otcovi, pretože doň bola zjavne zamilovaná, ale odmietol ju, a ona trpí De Clerambaultovým syndrómom. Nadväzne tiež sťažovateľ uviedol, že otec, ktorého zastupoval, našťastie nevyhľadáva ženy po prísnych diétach, až v najlepšom slova zmysle kostnaté, keďže domov s takou ženou skôr pripomína upírie hniezdo. Konajúcu sudkyňu tiež obvinil z hysterického správania typického pre ženy, o ktorých sa hovorí, že sa môžu prezliekať za bičom, a naznačil potrebu jej psychiatrického vyšetrenia. Označil ju ako súdružku, jej správanie vyhodnotil ako neúmerne zaťažené právnym idiotizmom, pričom deti týra v duchu zásad SS a je deviantná.

23. Podľa názoru ústavného súdu je nesporné, že medzi charakterom vyjadrení parafrázovaných v predchádzajúcom odseku a kritikou sťažovateľa v konaní na okresnom súde, ktorá sa v podstate sústredila na zvýrazňovanie protiprávneho konania sudcu údajne brániaceho riadnemu priebehu konania pokynmi adresovaným iným súdnym osobám, je priam priepastný rozdiel, a to práve v rovine miery hrubosti a urážlivosti, teda zákonných kritérií ukladania poriadkových pokút.

24. Zákonodarca zavedením kritéria hrubej urážlivosti podania cieľi len na tie výroky a prejavy, ktoré objektívne dosahujú intenzitu hrubých urážok. Skutočnosť, že sa sporové strany i konajúci sudcovia nezriedka cítia subjektívne dotknutí vyjadreniami a prejavmi prednesenými v konaní

zahŕňajúcom aj prvok sporu, ešte nie je sama osebe dôvodom na využívanie krajných prostriedkov vyvodzovania zodpovednosti za poriadkové delikty. Od inštitúcií a orgánov reprezentujúcich verejnú moc možno očakávať veľkorysosť, toleranciu a nadhľad (nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 211/99 zo 17. 10. 2000).

25. Z uvedených dôvodov ústavný súd vyhovel ústavným sťažnostiam sťažovateľa a rozhodol, že napadnutými uzneseniami okresného súdu bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu). Zároveň podľa čl. 127 ods. 2 ústavy napadnuté uznesenia zrušil (bod 2 výroku nálezu). Vzhľadom na ich charakter však nebol dôvod postupovať podľa § 133 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie, a preto v tejto časti ústavnej sťažnosti ústavný súd nevyhovel (bod 3 výroku nálezu).

26. Nevyhovujúcim výrokom (bod 3 výroku nálezu) ústavný súd rozhodol aj o sťažovateľom uplatnených nárokoch na náhradu trov konania. Rozhodnutie sťažovateľa ako advokáta dať sa zastúpiť iným svojím kolegom (takéto právo mu nemožno uprieť) v konaní pred ústavným súdom, v ktorom namieta porušenie svojich práv, nemožno považovať za hospodárne a účelné z pohľadu nákladov konania. Platí to tým viac, že ide konanie, v ktorom nemožno počítat' s procesným rizikom spojeným s povinnosťou náhrady trov konania protistrany. Od sťažovateľa ako právne kvalifikovanej osoby (advokát) je dôvodné očakávať schopnosť spísať ústavnú sťažnosť, ak v konaní pred všeobecným súdom malo dôjsť k porušeniu jeho práv (obdobne III. ÚS 617/2023, III. ÚS 240/2024).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. novembra 2024

Robert Šorl
predseda senátu